

DEMOKRATJE SO SESTAVILI SVOJ PROGRAM

PLATFORMA VSEBUJE ZAHTEVO ZA TAKOJŠEN PREKLIC OSEMNAJSTEGA AMENDMENTA

Boj za konec prohibicije divja na demokratiški narodni konvenciji. — Dvčetrtinska večina skupnega odbora je odobrila Walshevo mokro planko. Program demokratske stranke ne vsebuje niti dva tisoč besed. — Nezaposlenost in starostno zavarovanje sta omenjena samo z devetimi besedami.

CHICAGO, Ill., 30. junija. — Malo po polnoči se je demokratska narodna konvencija izrekla za preklíc prohibicije in za modifikacijo Volsteadovega akta. 934 glasov je bilo oddanih za preklíc, dočim je 213 delegtov glasovalo, naj se prepusti zadevo posameznim državam.

Večerna seja je trajala od sedmih zvečer do ene ure jutraj. Nato so se delegati razšli in se bodo zopet sestali danes opoldne.

CHICAGO, Ill., 30. junija. — Na celi črti se bje boj za odpravo prohibicije. Demokratje so se razdelili v dva tabora. Prvi imajo na svoji zastavi napis: — Prohibiciji je treba napraviti enkrat za vselej konec! —, dočim zahtevajo drugi, naj se poveri kočljivo zadevo posameznim državam, ki naj na svojih konvencijah glasujejo o nji.

Dvčetrtinska večina resolucijskega odbora je odobrila Walshevo resolucijo, naj se vključi v platformo mokro planko, ki zahteva takojšen preklíc prohibicije.

Planka ima sledečo vsebino: —
— Mi zagovarjamo preklíc osemnajstega amendmenta.

— Mi zahtevamo, naj kongres takoj predloži tozadevni ustavni dodatek državnim konvencijam, ki bodo sklicane izključno v to svrho.

— Mi predlagamo, naj posamezne države izdajo postave, potom katerih bo mogoče uvesti resnično zmernost, postave, ki bodo preprečevale povratek salona ter poverjele posameznim državam kontrolo nad trgovino z opojnimi pijačami.

— Mi zahtevamo, da se posluži zvezna vlada vse svoje moči in vpliva, da zaščiti države pri izvajanju postav proti uvozu opojnih pijač.

— Dokler zadeva preklica ne bo rešena, zahtevamo takojšnjo izpremembo Volsteadove postave, da bo dovoljeno izdelovanje in prodaja piva in drugih pijač s tako vebino alkohola kot je po ustavi dovoljena. Na tako pijačo naj se takoj razpiše davek.

CHICAGO, Ill., 29. junija. — Program demokratske stranke, kot ga je predložil demokratiški narodni konvenciji odbor za platformo, vsebuje le 1396 besed ter je najkrajši izmed vseh, kar jih je bilo dosedaj predloženih. Prohibicija je omenjena s 143 besedami, dočim sta omenjeni nezaposlenost in starostno zavarovanje samo z devetimi.

V programu je med drugim rečeno: —

— V tem času gospodarske in socialne stiske, kakoršne še nikdar ni bilo, prihaja demokratska stranka do zaključka, da je treba iskati glavne vzroke teh razmer v uničevalni politiki in gospodarski izolaciji, ki jo je zasledovala naša vlada izza konca svetovne vojne. Posledica te politike je, da so se konkurenčna podjetja strnila v monopole.

— Oni, ki so odgovorni za to politiko, so zapustili ideale, pod katerimi je bila vojna izvojevana, ter so zavrgli sadove zmage. S tem je bila opuščena največja prilika v zgodovini, da se zajamči našemu narodu in svetu mir, prosperiteto in srečo.

— Ta politika je uničila našo inozemsko trgovino in vrednost našega blaga in produktov. Ohromela je naš bančni sistem, spravila na milijone ljudi ob delo ter spravila vlado v finančni položaj, ki je nezdrav in v mirovnih časih.

Veteranska armada v velikih stiskah

BALKANSKI NAČIN IZBIRE MINISTROV

Pri zadnji sestavi romunskega kabineta je imel Jorga malo časa. — Sestavljen je bil v eni uri. Treba je bilo samo fraka.

Bukarešta, Romunska, 29. junija. — Zgodilo se je sicer pred nekaj meseci in širši javnosti ni bilo znano iz razumljivih razlogov, ker so vsi udeleženci skrbno molčali. Ker pa je vse resnično in se vse more ponoviti je še vedno zanimivo. To je namreč povest, kako je mogoče na Romunskem postati minister.

Pri sestavi zadnjega kabineta je dal kralj Karol zelo malo časa profesorju Jorgi, da sestavi kabinet. Moralo je iti vse naglo in res kabineta je bil sestavljen v eni uri. Samo pri izpolnitvi prometnega ministrstva je nastala težava, ker moža, ki je bil določen za to mesto ni bilo doma in ga splon niso mogli najti. Zato prevzame začasno to mesto finančni minister Argetoianu, ki naroči svojemu tajniku, naj telefonira vsem politikom, ki se mu zdijo sposobni sprejeti ministrsko mesto. In zmir Valkovici je bil res doma in prišel je sam na telefon. In med njim ter Argetoianu se je razvil sledeči razgovor:

Argetoianu: — Imate frak?
Valkovici: — Zakaj se zanimam za to?
Argetoianu: — Nikar ne trati besedi. Ali imate frak, ali ga nimate?

Valkovici: — Da imam ga.
Argetoianu: — Hvala Bogu; takoj ga oblecite in se peljite v kraljevo palačo k zaprslgi. Vi ste novi prometni minister.

Valkovici je v neki prijazni družbi sam povedal ta dogodek in od tedaj naprej imajo krojači mnogo naročil za frake. V Romuniji nikdo ne ve, kdaj more postati minister...

POZNO ODLIKOVANJE

Piscatawstown, N. J., 28. junija. — Kongresni zaslužni križec je bil podeljen uslužbencu Raritan arzenala Walterju H. Keene za izvanredno hrabrost v boju v Abreguernon v Franciji 17. oktobra 1918. Tedaj je sam zavzel postojanko nemških strojnih pušk in vjel deset Nemcev.

POSTILJONI V NEMČIJ IZGINJAJO

Landshut, Bavarska, 29. junija. — Veseli postiljon, ki je s svojo trompeto vedno vzbujal veselje nade med prebivalstvom, polagoma izginja.

Njegova modro in belo uniformo je sedaj videti samo še po okrajnih cestah in glas njegove trobente doni jače v zgodovino.

Pred nekaj dnevi se je nek postiljon oblekel v svojo najlepšo uniformo, je glasno zatrobil in zapokal z bičem, ker je bil na svoji zadnji vožnji. S tem je bil končan zadnji poštni promet s konji med Landshut in Kronwinkel v južnorhodoem delu Bavarske.

ZANIMIVO ODKRITJE

Stari Amerikanci so žvečili kaktus. — Svojim bogovom so darovali otkoke. — Najstarejši rod pred 2000 leti.

Washington, D. C., 29. junija. — Smithsonian Institute naznanja, da so raziskovalci našli sledove najstarejšega ameriškega plemena, ki je žvečil kaktusove liste, kot danes nekateri "čikajo" liste tobaka.

Ti izumrli Amerikanci, ki niso bili poznani znanosti, so živeli v gorah severozapadno v državi Texas.

Voditelj ekspedicije Frank M. Setzler pravi, da so ti ljudje žvečili liste kaktusa tako dolgo, da so izsesali iz listov ves sok. Take ostanke napol izžvečenega kaktusa je našel Setzler poleg človeških kosti in raznega orodja.

Stari Amerikanci je živel v duplinah in najbrže najmanj pred 2000 leti in je do zdaj najstarejši prebivalec v Ameriki.

Ta človeški narod je tudi rabil liste kaktusa za pletenje korb, sandalov, vrvi in celo za odeje. Jedli so medvede, srne, zajce, tiče in so pili sok kaktusa. Bili so pa dovolj civilizirani, da so izdelovali sulice.

Iz čudnega razloga so imeli ti prvi prebivalci navado, da so zakopavali otroke izpod dveh let. Setzler je našel v vsaki duplini in jih je preiskal sedem, zakopane otroške kosti. Ni pa našel nikakega okostja odraslega človeka.

To plemo je prebivalo od El Paso do reke Pecos ter od Rio Grande do bližine Alpine, Tex., ter mogoče še dalje.

SIAMSKI KRALJ ZOPET NA PRESTOLU

Bangkok, Siam, 28. junija. — Kralj Prajadipok, čegar absolutna vlada je bila pretekli petek v skoro nekrvavi revoluciji strmoglavljena, bo v nekaj dnevih podglisil ustavo. Izjavil je že, da bo potrdil novo ustavno obliko, katero mu je predložila narodna stranka in je na to svojo izjavo zopet zasedel kraljeviški prestol. Po celi državi vlada mir.

Več članov kraljeve rodovine, ki so se nahajali v zaporu, so dobili dovoljenje, da se vrnejo na svoje domove. Voditelji državne preobrata pa so obdržali v zaporu pravosodnega ministra prejnjee vlade princa Nagor Swarga, ki je najmočnejši pa tudi najbogatejši priine v deželi.

NAPOLEONOVA JEČA ODPRTA JAVNOSTI

Wilhelmshoehe, Nemčija, 29. junija. — Južni konec Wilhelmshoehe palače, v kateri je bil Napoleon III. zaprt od 5. septembra 1870 do 19. marca 1871, je sedaj odprt za javnost. Dvačindvajset sob, ki so bila dane na razpolago cesarskemu jetniku, se nahaja v istem položaju, kot ob času Napoleonovega ujetništva. Večja dvorana pa je bila izpremenjena v muzej, kjer se hranijo razni nemški zgodovinski predmeti.

BRATA SKLAREK OBSOJENA

Dolga sodnijska obravnava je bila končana. — Brata sta bila zaradi goljufije obsojena na štiri leta ječe.

Berlin, Nemčija, 29. junija. — Zloglasni Sklarek proces, ki je bil najdaljši v zgodovini nemškega pravosodja, se je končal s tem, da sta brata Leo in Viljem Sklarek zaradi podkupnine in ponarejanja listin obsojena na štiri leta ječe.

Soobtoženci, dva župana, dva občinska odbornika, več uradnikov berlinske mestne hranilnice, so bili obsojeni na zaporno kazen od treh do osmumajst mesecev.

Sklarekov škandal je dosegel svoj višek leta 1929, ko je bil berlinski veliki župan Gustav Boess na obisku v Združenih državah. Tedaj je bil Boess naglo poklican nazaj v Berlin in kmalu po svojem povratku je bil prisiljen odpovedati se županstvu.

Tekom 124 sodnijskih obravnjav je bilo dognano, da je mesto Berlin vsled manipulacij bratov Sklarek in z njima zvezanimi politiki izgubilo od deset do dvajset milijonov mark.

NEZAUPNOST NA KITAJSKEM

Kantonska vlada ne dovoli prehoda nankingskih čet. — Južna vlada se boji, da se hoče Nanking polastiti Kantona.

Hongkong, Kitajska, 29. junija. — Kot pravijo nekatera poročila, so voditelji armade nankingske vlade, ki se nahaja v provinciji Kwangsi, prosili vlado v Kantonu za dovoljenje, da bi smelo 5000 nankingskih vojakov korakati preko provincije v namenu, da iztrebijo tamošnje komuniste. Toda kantonski general Čan Čaj Tonk je prošnjo odbil, ker je slutil v tej prošnji zvijačo maršala Čang Kaj-Seka, da bi se s tem manjšim trudom polastil Kantona.

Od tega časa je opažati zelo živahno gibanje kantonske armade zapadno od mesta, da odbije morebitni nasilni vpad nankingske armade v provincijo Kwangsi.

V bližini Kantona se je pred kratkim uprl nek rod, ki je oborožen še s sulicami, proti modernim kantonski armadi. Posrečilo se jim je celo več dni braniti neko vas proti modernemu oboroženim vojakom Podali so se šele, ko je v njihovih vrstah bilo ubitih 25 mož in so sami s sulicami usmrtili dva kantonska vojaka.

SMRTNA KOSA

Umrli je John Pauli, rojen 2. avg. 1910 v New Yorku. Umrli je dne 29. junija ob 3.30 popoldne v Greenpoint Hospital, Brooklyn. Pogreb se vrši iz hiše žalosti 28 Scholes St., Brooklyn, N. Y. z sv. mašo na 8. cesti v New Yorku ob 10. uri v soboto 2. julija; od tam na pokopališče sv. Trojice v Brooklyn, N. Y.

WATERS JE ZOPET POVELJNIK VETERANOV V WASHINGTONU

WASHINGTON, D. C., 29. junija. — Od solnca zagoren in odločni Walter W. Waters, prvi poveljnik veteranske armade, je z vso odločnostjo skušal napraviti slovo med 15.000 veterani, ki se pripravajo zaradi pomanjkanja hrane. Od sinoči je zopet vrhovni poveljnik armade, ko je večina veteranov v Anacostia parku z vsklikom zahtevala, da postane zopet njih poveljnik. Njegovi nasprotniki so takoj izjavili, da bodo takoj zahtevali glasovanje vseh veteranov, ki si naj izvolijo stalnega voditelja in poveljnika.

Waters je bil dvakrat poveljnik veteranske armade in dvakrat se je odpovedal, ker se nekateri njegovi podložniki niso pokorili njegovim poveljem. Od sobote je v taboru vladala velika zmešnjava, ko se je Waters odpovedal svojemu poveljstvu.

Med časom, ko Waters ni bil več poveljnik, so sledili časni poveljniki in nesporazum med množico je naraščal. Pomanjkanje živeža je nevoljo še povečalo.

Waters je bil ba, da bo med veterani prišlo do velike zmešnjave, zato je šel v barake v Anacostia parku ter je s trehe neke kolibe pozivljat tovariše, da so edini in drže discipline.

Ko je Waters končal, so se zaslislali kliči: — Volimo zopet! — In z vseh strani so se slislali kliči: — Waters Waters, in takoj sedaj! — In Waters je takoj zopet sprejel poveljstvo, pod pogojem, — da sem pravi poveljnik, katerega boste podpirali vedno!

— Naše geslo bo tudi še nadalje, — rekel, — držimo se!

Waters je nato odšel v svoje skromno stanovanje v mestu in začasi poveljnik Mike Thomas mu je sledil. Med seboj sta imela ostro debato. Watersovi pristaši so okoli njegovega stanovanja postavili močno stražo, ker se boje, da bi se Thomasovi pristaši polastili njegovega urada.

Armada ima hrane samo še za en dan. Pozneje ne bo nič drugega kot kruh in crackers ter moka, katero je dal Rdeči križ.

Veterani so poslali okolie na ameriški narod, v katerem se sklicujejo, da so šli na pomoč umirajoči Franciji in lačni Belgiji ter da so sedaj sami na robu pomanjkanja.

Policijski komisar Glassford je še enkrat pozval armado, da zapusti Washington. Senat je sprejel resolucijo senatorja Howella, da se dovoli veteranom posojilo za vožnjo domov na račun njih bonusa, ki bo izplačan leta 1945.

KITAJSKI PRETI POVODENJ

Hankow, Kitajska, 28. junija. Reka Yangtse, ki je narasla vsled hudega deževja, je narasla v enem dnevu za dva čevlja in je 38 čevljev nad navadno višino ter je na isti višini kot lansko leto pred velikansko povodnijo, ki je zahtevala veliko število človeških žrtve in je napravila velikansko škodo.

Sedaj so že ob reki preplavljene obsežne pokrajine. Prebivalstvo se boji, da bo lanska neizgoda ponovljena, ako bo še kaj dolgo deževalo.

NOVA USTAVA ZA INDIJO

Glavne točke bodo predložene angleškemu parlamentu. — Posamezne države pa se morajo zediniti za enotno vlado.

London, Anglija, 29. junija. — Kakor je naznanil državni tajnik za Indijo Sir Samuel Hoare, bo v kratkem parlamentu predložen za novo ustavo za Indijo obsežen načrt, ki vsebuje temelj za zvezno vlado in provinčialne avtonomije.

V svojem govoru glede prvih korakov za predlogo nove ustave je rekel Sir Samuel, da se rešuje velikih vprašanj s posvetovanji sejami, in posvetovanji samo zavlačuje.

Zato je predlagal Sir Samuel, da je najprej potrebno odločiti glede občnih zadev. Ako bodo potem posamezne krajevne vlade Indije jamčile za enotno vladno zvezo, bo kabinet imenoval odbor iz članov gorenje in dolenje zbornice.

Ta odbor bo imel nalogo poslušati želje in priporočila zastopnikov indijskega javnega mnenja in skrbeti za to, da se v največjem obsegu ugodí indijskim željam. Kakorhitro bo odbor sporočil, da so določbe tega načrta zadovoljive, bo cela zadeva v polnem obsegu prišla pred parlament.

PORABA LESA ZA SVINČNIKE

Washington, D. C., 29. junija. Za izdelovanje svinčnikov, ki jih porabijo Amerikanci, se potrebuje na leto 40 milijonov čevljev desk.

PAPEŽ JE IZBRAL PROSTOR GROBNICE

Vatikansko mesto, 29. junija. — Papež Pij XI. je obiskal papeško grobnico pod baziliko sv. Petra in si je določil prostor za svojo grobnico.

Papež je obiskal grobnico slučajno v zvezi z velikimi svečanostmi, ki so v zvezi s praznikom sv. Petra in Pavla. Pred grobnico sv. Petra je klečal in je poljubil palee na nogi bronastega kipa sv. Petra.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

30 tisoč proti 300 milijonom.

Velika je Indija biser v angleški kroni. Ogromna je ta dežela s svojim bajnim bogastvom, ogromna s svojimi 300 milijoni prebivalcev, nad katerimi vlada v mlo in silo peščica Angležev. Teh 300 milijonov Indov in muslimanov, ki so med seboj raztepeni v razne vere in še slevilnejše indske kaste, nič ne premore proti 30.000 belim vojakom. In vendar vedno tli v dušah teh mas iskra upora in odpora, kakor je bilo to leta 1857, ravno pred 75 leti.

Tri četrt stoletja je pretekla letošnjega maja, ko je v Indiji izbruhnila največja in najnevarnejša vstaja proti Angležem. Po kmetijskih palačah, po sejmih, po kmetijskih nagih kuljev, po vojaških domačih vojakov-sepojev, katerih so Angleži izveščali v evropskem orožju nad 200.000 — vse je šepetalo besede upora. 30.000 Angležev je stalo v Indiji med 300 milijonov domačinov. Peščica, ki izginel! Tako so menili tudi Indijci, ki so govorili: — Ali nas tristo milijonov ne bomo zamogli teh 30.000 belih hudicev? Saj so 200.000 naših sinov izurili v svojem orožju, vse topništvo ima indsko moštvo. Z belimi vrati — v morje! Za vedno!

Dne 10. maja 1857 je izbruhnilo! V Alahabadu ob Gangi je bila vojaška parada samih sepojev, vojakov domačinov. Doslej tako ponižni in disciplinirani indski vojaki so sredi parade dvignili puške in svojega polkovnika ter druge angleške častnike s krogli dobesedno razstrelili. Zavrelo je in zagorelo po vsej deželi. Strahotno je eksplodiralo sovraštvo. Može so žive sežigali v njihovih hišah, otroke belih Angležev so natikali na bajonete. Kaj se je moglo rešiti v mestno utrdbo, se je tam branilo več kot mesec dni ter odbijalo naskoke upornikov. Šele potem je prišla rešitev — general Neill s svojimi "jagunjeti", kakor se sarkastično na-

ziviljejo streli iz Madrasa. Neill, porodu škot, je eden najbolj junških in odločnih prikazni iz te strašne vstaje. On, "kraljevski Lawrence", Havelock in Nicolson so takrat rešili Indijo Angliji. Kakor veliki osvoboditelji drve s svojimi četami po deželi; ne prihajajo vedno v pravem času, zakaj smrt je bila mnogokrat hitrejša od njih. Bili so se pa vedno kakor junaki iz nove Ilijade. Tako divja Neill skozi indijsko poletje in njegovo blazno vročino. Le še s svojih "jagunjet" ima s seboj. Vedno več jih pobira solnčarica. General sam si ohranja zavest samo še z obkladki mokrih krp. Ampak njegove ime že oznanja zmago.

V Cawnpore je poveljeval slabotni Wheeler. Indijci imajo za ženo. Njegovo zaupanje v radžo Nana Sahib je neomejeno. Kako kruto se je varal! Nana Sahib je s svojim bogastvom mamil Evropece in jim prirejal plesne veselice, da so mu zaupali vse do dneva pokolja. Na dan krvi je slabotni Wheeler brez odpora prepustil mesto upornikom in se s posadko ter preživeli Evroci umaknil v ravnino, kjer se je utaboril in utrdil. Cele tedne so se siromaki branili. Ženske so rodile svoje otroke v žgoči soparici indijskega poletja in blaznele od vročine, žeje in strahu. Nana Sahib se je končno naveličal obleganja in je okolejenim Evropecem obljubil prost odhod. Komaj pa je teh 450 belih siromakov zapustilo svoj tabor in se sedli v čolne, se je vsul nanje peklenjski ogenj svinca in železa, ki je uničil vojske, žene in otroke. Niti eden ni ostal živ...

General Havelock je pridiral s svojimi belimi vojniki, prišel pa je dva dni prepozno. V Luknovu pa se mu je še posrečilo rešiti branice se ostanke Evropecev.

Tam gori na severu leži mesto Delhi, ogromno mesto z orjaškimi utrdbami, srce Indije, katero bra-

naštva. Malo število Angležev jih je potolklo zaradi tega, ker je od njih bil vsak junak na svojem do-ločenem mestu in ki je vsak vedno v pravem času riskiral vse za zmagov svojega angleškega naroda.

Zadnji indski kralj je s svojimi vojniki zbežal iz mesta in se utaboril v nekem grobišču. Konjeniški častnik Hodson je dobil povelje, da ujame zadnjega indskega kralja. Vzel je s seboj 50 najboljših mož svojega polka. In resnično! In sredi njegovega taborišča je privedel pred šotor svojega poveljnika, zvezanega zadnjega mogula. Še enkrat se je vrnil. V grobišču so sredi 8000 indskih obožencev bili skriti tudi trije indski princ, voditelji vstaje. Te more prijeti. Prisilili jih je, da so šli z njim in jih je zunaj ustrelil z lastno pištolo.

To je bil konec. Tristo milijonov Indcev se ni moglo upirati tridesetm tisočim organiziranim Angležem. Med temi tristo milijoni je bilo dovolj junakov, ki pa v odločnem trenutku niso znali izkazati svojega

KONJ OD STRAHU OSIVEL

Večkrat se zgodi, da ljudje v hudi grozi ali smrtni nevarnosti ostane. Sedaj nam pa poročajo listi iz Angleškega, da je tam plamenit konj osivel od prestrašenega strahu.

V kraju Wrexham v angleški grofiji Denbighshire se je na prostornem travniku mirno pasel plemenit konj angleškega veleposestnika in lorda Alfreda Mackalpina, ki ima tu svojo žrebcarno. Naenkrat pa je privozilo nad travnikom letalo, s katerim se je eden gospodarjev prijatelj pripeljal na obisk. Kakor hitro je konj od daleč začutil letalo, je postal nemiren in je v divjem diru začel begati po travniku. Nesreča pa je hotela, da je preplašena žival dirjala v isti smeri, v kateri je letelo letalo. Tako je letalo prihajalo od groze pobesneli živali vedno bliže in vedno nižje nad njo. Končno je letalo srečno pristalo, konj pa je dirjal naprej in se končno pomiril, ko ni več čutil za seboj dozdevnega sovražnika. Silno so se začudili drugi dan konjarji, posebno pa lordova hčerka, ki je prišla obiskat lepo žival v hlev in videla, da je večeraj črna konjska griva postala siva in da so tudi v repu čeli kosmi bele žime. Zaradi groze, ki jo je prejšnji dan prestala je uboga žival osivela. Pri tej priliki poročajo listi, da se je nekaj podobnega pred nekaj leti zgodilo na Francoskem. Otroci so vječi črne kosa in ga mečkali po rokah. Pri tem so mu izpulili tudi nekaj prja. Od bolečin in strahu je kos dabil belo-sivo perje.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

BABJA VAS

CLARA VIEBIG

15 — Hvala lepa, hvala lepa, gospod orožnik, zelo ljubo od vas da ste me vzeli s seboj! Peterček tudi ti se lepo zahvali. Gospod orožnik je bil v Manderscheidu, pa me je povabil, da sem se peljala z njim proti domu. To mi je bilo udobno! — Zadovoljno se je smejala.

Peter ni spregovoril niti besedice. Orožnik je vstal in vtaknil dva prsta za srednjim gumbom uniforme. — Rekel sem vam že, če se ne bojite ovinka čez Grosslitten, lepa gospa, da se lahko še dalje peljete. Tam me še čaka mnogo važnega dela; nam res toliko natovorijo, da nima človek niti minute odmora, trda služba do poznega večera. Za lasten, težko prislužen denar, sem si najel voz od Paulyja, samo da ne bi gubil časa. — Delal se je zelo važnega.

Lucija ga je gledala občudujoče z odprtimi ustmi.

Povabil jo je z vabečo kretnjo: — Kar vstopite, lepa gospa! — Peterčeku pa je rekel pokroviteljsko: — Za vas je še tudi prostora, Moffert!

Peter ga je pogledal jezno in od zdolaj navzgor. — Z gospodo ni dobro češenj zobati, le pazi, da ti ne prileti kaj na glavo — ne, hvala lepa!

— Kaj ste hoteli s temi reči? — Orožnik se ni razumel tamkajšnjega izražanja in je vedno takoj sumil zasmehovanje oblasti. — Skušal je dati svojemu nedolžnemu deške-mu obrazu bojeviti izraz in si začel vihati brke navzgor. — No no, kaj ste hoteli s temi reči?

— Nič! Peterček je gledal prostodušno in neumno, v njegovi notranjosti pa je vse vrelo: — no le čakaj, tebi že še zagodem svojo! — "noč! Vlekel je Luco s silo za seboj.

— Trap, — je mrmral orožnik, ko je zrl za njim. — Trap, — to je bilo približno vse, kar se je dozdej naučil po eifelsko; pomnilo je skoraj isto kot v visoki nemščini "bedek" in to poskovo je pri teh "zarukanih knetih" najraje uporabljal.

— Au, ne vleci me vendar tako, — se je kujala Lucija, ko sta se malo odstranila. Ustavila se je in pogledala malo okoli sebe. — Kaj pa si bo mislil, gospod orožnik?! Ježeš, spusti me vendar!

Držal jo je grobo za členke, oprostila se je s selzami v očeh. — Au, saj že grem sama! Spusti me! Že tako imam toliko za vlačiti, da je preveč!

— Kaj pa imaš tukaj? — je godrnjal. — Ugani! Njen obraz se je že spet razveselil, njene oči so se svetile od zadovoljstva. — O, nekaj tako lepega, nekaj čudovito lepega! Le čakaj, Peterček, pokazala ti bom!

Živahno je pokleknila na tla, položila zavoj skrbno na mah in ga pričela odvezovati. — To se boš začudil, — je pri tem klepetala, — nekaj tako lepega! Poglej sem, Peterček! Le poglej! — Tlesknila je z rokami od ponesrečene in se smejala kot otrok.

Na tleh je ležalo rdeče flanelasto spodnje krilo in so živo odražalo od temnega mahu. Poleg je ležal predpasnik iz črne svile, na katerem je bila spodaj uvezena pestra kita cvetja.

— Ali si kaj takega že videl? — je rekla očarana s tresočim glasom; potem pa je pri-jela z obema rokama mnogo premajhno svilen krpicco ter jo držala pred košatim životom. — Kaj bodo rekli? — Skoraj vriskala je.

Tudi on se je čutil temu sijaju, toda s čenem se ga je polastil čuden nemir, trenčeh neugodje — kako je prišla Luca d... stvari?

— Kje pa si to dobila? — je vprašal ozlovoljen.

Veselo se je zasmejala: — Nekdo mi je podaril!

— Nekdo ti je podaril? — je ponovil. — Tvoja teta gotovo ne. Tvoja mati pa sama nima ničesar! — Neznano jo je gledal od strani.

— Oh, od teh — — — Nato se je smejala, da jo je kar trelo. — Od teh, pa nekaj tako lepega! Hahaha!

— Od koga pa? — jo je nadrl.

— Oh, ti namni Peterček, — še vedno v smehu je izbleknila, — od gospoda potnika, od prijaznega gospoda! Od koga drugega pa?!

— Ali si neumna?! Skočil je k njej kot divji, in ji strgal predpasnik s telesa. — Daj sem!

Smeh jo je minil, tarnajoč mu je spet skušala iztrgati predpasnik. — Moj predpasnik, Peterček! Moj predpasnik, moj lepi predpasnik!

— Ta čunja, ta capa! — Zmečkal je svilo in jo vrgel proč; po rdečem krilu pa je teptal z nogami. — Le poizkusi se kdaj — kaj vzeti od gospodov, od tujih gospodov! Vse kosti bom polomil falotu, ubil ga bom! — Prokleta ženska, ničvrednica ti, kaj pa je prejel za to? Povej! — V jezi jo je sunil s tako silo, da je padla na mah med svoje zlostavljene predmete. — Govori resnico — ne laži! Kaj je prejel za to? — Kričal je; pod težkimi vekami jo je prebadal z ostrimi in nevarnimi pogledi.

Skušala je zbrati darila; on pa jih je zalučal v velikem loku na umazano cesto.

— Kaj je prejel za to — ali boš povedala ali ne?!

— Poljubček, — je ječala, — samo en poljubček. Za krila dva — za predpasnik enega — ne, tudi dva! Prav res, resnico sem ti povedala — Peterček, Peterček! — Strah jo je postal.

— Nič več? Ne laži! — Škripal je z zobmi. — Če mi ne poveš resnice, ne boš prišla živa iz gozda. Svetujem ti! — Dvignil je pest; slehera mišica njegovega suhega telesa je bila napeta; sicer ni bil tako velik in tako krepko raščen kot njegova žena, v tem trenutku pa se ji je zdel kot orjak.

— Posadil me je v naročje, — je ječala boječe. — Jožeka pa je položil zadaj na voz. Rekel mi je, da mi bo prihodnje, ko bo spet prišel v Eifelschmitt, prinesel še kaj lepšega s seboj. — O moj predpasnik! Moje rdeče krilo! Moj lepi predpasnik!

Solze so ji lile v potokih čez cvetoča lica, javkajoče je vila roke: — Uboga žival jaz! Pa bi te ne poročila! Zakaj nisem poslušala ranjkega očeta! Drugega bi lahko dobila! Zdaj pa čepim v Eifelschmittu v tej prokleti luknji — brez denarja — niti pfenika — dostikrat človek niti ne ve, kaj bo jedel — mož krađe ljubemu bogu čas — pozimi zmrzujem, da je sramota — poleti pa nima človek niti poštene obleke, da bi šel k proščenju! To capo, — dvignila je svojo zaprto, na vseh plateg preozko obleko, — nosim že od kar sva poročena, — dve leti! V službi Manderscheidu pa sem jo imela že tudi leta. Človeka mora biti sram pred ljuhtenjo jo je skoraj zadušilo: — Jaz, — uboga žival — nesrečna ženska!

Vrgla si je krilo čez glavo in obsepopolnoma zakrila. — Ajokaj! Otrok v Peterčkovem naročju am leži, vrgel ga je materi v naročje, — je ječala; pankeri! — Jekel kes; tako presumljivo je jokala, vedno vesela. Ta kdar take. Sicer je di jokati.

gotovo ne bo nehak ali jima se ne godi. In ali ni imela? Ali ji ni obljuboval res neusmiljeno je snubil lepo Luco?!

Stal je presje spregovoril nežno, — po — Luco d... — Luca!

tem pa ni videla, je dobro vedela, pri — Dasje; jokala je še huje in se zvijala čem, čnosnih bolečinah.

ko Luca, — je rekel popolnoma malo mo in ji potegnul krilo z glave.

Nič ga ni pogledala, vzela je otroka v naročje in ga milovala vsa v solzah: — O ti moj ljubi Jožek, moj ubogi Jožek! — Poljubovala ga je s strastno nežnostjo. Klobuk ji je zdrsnil z glave, lasje so ji viseli dolgi in valujoči na čelo, njene ljubke ustnice so drgetale kot pri otroku, ki se je izjokal in ki samo še sunkoma zaihti. Veko je trdovratno povešala, njen pogled je počival na otroku; zlatorjave trepalnice so počivale na zateklih licih, katerih ni obžgalo poletno solnce, temveč samo prevleklo z žametnim dihom.

Nobena ni bila vendar tako zala kot ona — in vedno tako dobre volje!

Peter je nepretrgoma gledal vanjo. — Ali si govorila resnico, Luca? Priisezi! Tu pri Jožeku priisezi! — Položil je roko na otroka.

NADALJEVANJE SLEDI

ALI VDIHAVATE?

Resnico smo govorili
v interesu kadilca

ALI vdihavate? "Zakaj ste s tem pričeli?" je vprašala cigaretna industrija, ko smo prvič stavili to preprosto vprašanje — vprašanje, o katerem je dolgo vladal globok molk.

Zakaj? Ali ni bil predmet življenjsko važen, da smo se ga lotili? Ali je bil pa kak skrit vzrok, da so se drugi splošno izogibali tega vprašanja?

Ali vdihavate? Lucky Strike so se odločile dvigniti to vprašanje... kajti gotove nečistoče, skrite celo v najfinejših, najmilejših tobačnih listih, so odstranjene potom slavnega Luckies čistilnega procesa. Luckies so ustvarile ta proces. Edino Luckies ga imajo!

Ali vdihavate? Seveda delate to — in vsled tega, v interesu kadilca, se Luckies niso bale povedati resnice.

"It's toasted"

Vaša Zaščita
proti dražljajem — proti kašlju

O. K. AMERICA

NARAVNAJE NA LUCKY STRIKE—60 modernih minut z najboljšimi glasbenimi koncerti na vrtu in slavni Lucky Strike zanimivosti vsak torek, četrtek in soboto zvečer po N.B.C. omrežju.

Tukaj boste našli knjigo katera vas bo zanimala

MOLITVENIKI

SVETA URA	
v platno vez.	.90
v fino usnje vez.	1.20
v najfinije usnje vez.	1.50
v najfinije usnje trda vez.	1.80
SKRBI ZA DUŠO	
v platno vez.	.90
v fino usnje vez.	1.20
v najfinije usnje vez.	1.50
RAJSKI GLASOVI	
v platno vez.	.80
v fino usnje vez.	1.20
v najfinije usnje vez.	1.50
KVIŠKA SRCA	
v imitirano usnje vez.	.60
v usnje vez.	.80
v fino usnje vez.	1.20
v najfinije usnje vez.	1.50
NEBESA NAŠ DOM	
v ponarejeno usnje vez.	1.20
v najfinije usnje vez.	1.50
MARIJA VARIJANJA	
v fino usnje vez.	1.20
v najfinije usnje vez.	1.50
Hrvatski molitveniki:	
Ujeha Istarosti, fina vez.	1.20
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez.	1.50
Zvonček nebeski, v platno vez.	.80
Vienac, najfinije usnje vez.	1.60
Angleški molitveniki:	
Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	1.10
Come Unto Me	.30
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.35
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v celodni vezano	1.20
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
ve Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko besedilo	2.00
Angleško-slovenski slovar	30.00
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Angelska shema ali nauk kako se naj streže k sv. masi	10.00
Boj nalezljivim boleznim	75.00
Cerkniško jezero	1.20
Cerkniško živinodržanje	1.25
Domáci zdravnik po Knappu:	
broširano	1.25
Domáci vrt	1.25
Govedarja	1.50
Gospodinjstvo	1.20
Hitri računar	75.00
Jugoslavija (Mešič) 1. zvezek	1.50
2. zvezek, 1-2 snopci	1.20
Klefarstvo (Skaliček)	2.00
Kratka srbska gramatika	30.00
Kratka zgodovina Slovencev, Hr. vatov in Srbov	30.00
Kako se postope državljan Z. D.	25.00
Kako se postane ameriški državljan	15.00
Knjiga o dostojnem vedenju	50.00
Kubična Računika	75.00
Liberalizem	50.00
Ljubavna in družinska pisma	35.00
Materija in energija	1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka	75.00
Mladeničev, I. zv.	50.00
II. zv.	50.00
(Oba skupaj 90 centov)	
Mickarstvo	1.00
Nemško-angleški tolmač	1.40
Naveti za hišo in dom	1.00
Najboljša slov. kuharica, 608 str.	5.00
lepo vez. (Kališček)	
Nemščina brez učitelja:	
I. del	30.00
2. del	30.00
Največji splošni ljubavni in družni pisem	75.00
Ojane beton	50.00
Obrtno knjigovodstvo	2.50
Perotinarstvo, broširano	1.50
Pravila za otroke	65.00
Učna knjiga in berilo laškega jezika	60.00
Patlične motnje na alkoholski podlagi	75.00
Praktični računar	75.00
Pravo in revolucija (Pitamic)	30.00
Predhodniki in idejni utemeljitelji ruskega idealizma	1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano	2.00
broširano	1.75

Računar v kronski in dinarski veljavi	75.00
Ročni slov. italijanski in italijanski-slovenski slovar	90.00
Ročni spisovnih vsakovrstnih pisem	50.00
Solnjenje	50.00
Slike iz živalstva, trdo vezano	90.00
Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani)	1.50
Spretna kuharica, trdo vezano	1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3.00
Sadno vino	40.00
Sadje v gospodinjstvu	75.00
Spolna nevarnost	25.00
Učbenik angleškega jezika trdo vez.	1.50
broširano	1.25
Uvod v filozofijo (Veber)	1.50
Veliki slovenski spisovnik: zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce	1.25
Veliki vsevedež	80.00
Vročina knjižica	50.00
Zbirka domačih zdravil	40.00
Zdravilna zelišča	60.00
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva	1.50
Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih	1.90
Zdravje mladine	1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka	1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik)	80.00
II. zvezek	
Prorokovalne karte	1.00

POVESTI in ROMANI

Amerika, povsed dobro, doma najboljše	65.00
Agitator (Kersnik) broš.	80.00
Andrej Hofer	50.00
Beneška vedeževalka	35.00
Belgrajski biser	35.00
Beli meces	40.00
Blede noči, mali junak	60.00
Balkansko-Turška vojska	80.00
Balkanska vojska, s slikami	25.00
Boj in zmaga, povest	20.00
Blagajna Velikoga vojvode	60.00
Belfegor	80.00
Boy, (roman)	60.00
Burska vojska	45.00
Beatin dnevnik	60.00
Božično darovi	35.00
Božja pot na Bledu	20.00
Božja pot na Šmarni gori	20.00
Čankar:	
Grešnik Lenard, broš.	70.00
Mimo življenja	80.00
Moje življenje	75.00
Romantične duše	60.00
Čarovnica	25.00
Cvetina Borogradska	45.00
Cvetice	25.00
Čebelnica	25.00
Črte iz življenja na kmetih	35.00
Družba, in razne povesti — Spisal Milčinski	60.00
Darovana, zgodovinska povest	50.00
Dele Efra	40.00
Dalmatinske povesti	35.00
Dolga roka	50.00
Do Otrida in Bitolja	70.00
Doli z orožjem	50.00
Dve sliki: — Njiva; Starka (Meško)	60.00
Devica Orleanska	50.00
Duhovni boj	50.00
Dedej je pravil; Marinka in Skrateljci	40.00
Elizabetha	35.00
Fabijola ali cekev v Katakombah	45.00
Fran Baron Trenk	35.00
Filozofska zgodba	60.00
Fra Diavolo	50.00
Gozdovnik (2 ZVEZKA)	1.20
Gospodarska sveta	40.00
Gostilne v stari Ljubljani	60.00
Grška Mitologija	1.00
Gusarji	75.00
Gusar v oblaku	80.00
Hadi Murat (Tolstoj)	40.00
Hči papeža, vez.	1.00
Hektorjev meč	50.00
Hedvika	40.00
Hudi časi, Blago duše, veselolga	75.00
Helena (Kmetova)	40.00
Hudo Brezdan (II. zv.)	35.00
Humorske, Groteske in Satire, vezano	80.00
broširano	60.00
Izlet g. Broučka	1.20
Izbrani spisi dr. H. Dolence	60.00
Iz tajnosti prirode	60.00
Iz modernega sveta, trdo vez.	1.80
Izbrani spisi dr. Ivan Menciinger:	
2 zvezka	1.50
Igračke, broširano	50.00
Igralec	75.00
Jagunje	30.00
Janko in Metka (za otroke)	50.00
Jernat Znanegat, Med plazovi	30.00
Jutri (Strug) trdo vez	75.00
broširano	60.00

Jurčičevi spisi:	
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.00
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano	75.00
Juan i Mserija (Povesti iz španskega življenja)	50.00
Kako se sem jaz likal (Alešovec) I. zvezek	60.00
Kako se sem jaz likal (Alešovec) II. zv.	60.00
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek	60.00
Korvjska brata, povest iz misijonov	30.00
Koreji	30.00
Krznina osveta	30.00
Kmečki punt (Senoa)	60.00
Kuhinja pri kraljevi gosli noč	50.00
Kaj se je Markaru sanjalo	25.00
Kazaki	60.00
Križev pot patra Kupljenika	70.00
Kaj se je izmislil dr. Oks	45.00
Levstikov zbrani spisi	90.00
1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonete; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik)	70.00
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike	70.00
Trdo vezano	1.00
Ljubljanske slike, Hiti lastnik, Trgovca, Kupčijski stražnik, Uradnik, Ježični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakara, Duhovnik, itd.	60.00
Lov na ženo (roman)	80.00
Lucifer	1.00
Marjetica	50.00
Materina žrtve	50.00
Moje življenje	75.00
Mali Lord	80.00
Milijonar brez denarja	75.00
Maron, krščanski deček iz Libanona	25.00
Mladih zanikerničov lastni životopis	75.00
Milinarjev Janez	35.00
Musolino	40.00
Mrtvi Gostec	35.00
Mali Klatcež	70.00
Mesija	50.00
Milenkost (Ivan Albrecht)	25.00
Mladim sreem, Zbirka povesti za slovensko mladino	25.00
Misterija, roman	1.00
Možje	1.50
Na različnih potih	40.00
Notarjev nos, humoreska	35.00
Narod ki izmira	40.00
Naša vas, II. del, 9 povesti	90.00
Nova Erolika, trdo vez	70.00
Naša leta, trda vez	70.00
broširano	50.00
Na Indijskih otokih	50.00
Nasi ljudje	40.00
Nekaj iz ruske zgodovine	35.00
Na krvavih poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pohodov brškega slovenskega polka	1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25.00
Onkraj pragozda	80.00
Odkritje Amerike, trdo vezano	60.00
meško vezano	50.00
Praprečanove zgodbe	35.00
Pastir in zanki	25.00
Pater Kajetan	1.00
Pingvinski otok	60.00
Povest o sedmih obočelnih	50.00
Pravica kladiva	50.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	25.00
Pariski zlatar	35.00
Prihajač, povest	60.00
poizgale	25.00
Papežinja Fausta	1.00
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano	1.00
Po strani klobuk	50.00
Plat zvonca	40.00
Pri stricu	60.00
Pri boji	30.00
Patra, povest iz irske junake dobe	30.00
Prva ljubzen	50.00
Po gorah in dolinah	80.00
Pol litra vipave	60.00
Poslednji Mehikance	30.00
Pravilice H. Majar	30.00
Predtržni, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25.00
Prigodbe čebelice Maje, trda vez	1.00
Ptice selivke, trda vez	75.00
Pred nevlito	35.00
Pojotniki	60.00
Poznava Boga	30.00
Prihi	30.00
Poveden	30.00
Pravski Judek	25.00
Prisega Hurovskega glavarja	30.00
Pravilice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek	40.00
2. zvezek	40.00
Prve med Indijanci	30.00
Preganjanje Indijanskih misijonarjev	30.00
Robinson	50.00
Robinson Crusoe	50.00
Revolucija na Portugalskem	30.00
Rdeča in bela vrtnica, povest	30.00
Roman zadnjega cesarja Habzburžana	1.50
Rdeča megla	70.00

Rdeča kokarda	1.25
Seržant Diavolo, vez.	1.60
Slovenski šaljevec	60.00
Slovenski Robinson, trd. vez.	75.00
Stric Tomova kočja	50.00
Sueški invalid	35.00
Skrivnost najdenke	35.00
Skozi širno Indijo	50.00
Sanjska knjiga, mala	60.00
Sanjska knjiga, velika	90.00
Sanjska knjiga, (Arabska)	1.50
Spomini Jugoslovanskega dobrovolja, 1914—1918	1.25
Sredozemci, trd. vez.	60.00
broš.	40.00
Stranote vojne	35.00
Stiri smrti, 4. zv.	50.00
Smrt pred hišo	60.00
Stanley v Africi	50.00
Spomin znanega polovalca	1.50
Stritarjeva Anthologija, broš.	80.00
Sisto Sesto, povest iz Abucev	30.00
Sin medvedjega loveca, Potopisni roman	30.00
Študent naj ba, V. zv.	35.00
Sveta Nočburga	35.00
Spisje, male povesti	35.00
Stezedec	30.00
Sopek Samotarke	35.00
Sveta noč	30.00
Svetlobe in sence	1.20
Slike (Meško)	60.00
Spake, humoreska, trda vez.	90.00

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trdo vez.	90.00
broširano	70.00
Othelo	70.00
Sen Kresne noči	70.00
Skrivnost najdenke	50.00

Splošna Knjižnica:

Št. 1. (Ivan Albrecht) Kanjena gruda, Izvirna povest, 104 str., broširano	35.00
Št. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, Izvirna povest, 181 str., broš.	50.00
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 del., broš. 105 strani	35.00
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, Izbrane pesmi, 184 str., broširano	50.00
Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin žolna in njegove družni živa, veselomodne ertice I., 72 strani, broširano	80.00
Št. 6. (Novak) Ljubosumnost	20.00
Št. 7. Andersonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 strani, broš.	35.00
Št. 8. Akt štev. 113	75.00
Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš.	70.00
Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternovec, religiozna karikatura in minulosti, 55 str., broš.	25.00
Št. 11. (Pavel Gollia) Peterikove poslednje sanje, božična povest	75.00
Št. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, poslat venil dr. Albin Ogriš, 236 str., broš.	80.00
Št. 13. (Fran Milčinski) Mogočni pristan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš.	30.00
Št. 14. (V. M. Garsin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	30.00
Št. 15. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslat venil dr. Albin Ogriš, 236 str., broš.	80.00
Št. 16. (Edmond in Jules de Goncourt, Renee Maupier) Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45.00
Št. 17. (Prosper Marimee) Verne duše v vlač, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	30.00
Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Oporoka lukovskega graščaka, veselolga v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradac, 47 strani, broširano	25.00
Št. 19. (Gerhart Hauptman) Potopljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 134 strani, broš.	50.00
Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompafi in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradac, 154 strani, broš.	45.00
Št. 21. (Fridolin Zolna) Dvanajst kratkočasnih zgodbe, II., 73 str. broš.	25.00
Št. 22. (Toistoj) Kreutzerjeva sonata	60.00
Št. 23. (Sophokles) Antigona, Iznana igra, poslov. C. Golar, 60 str. broširano	30.00
Št. 24. (E. L. Buiwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 385 str., broš.	90.00
Št. 25. Poslednji dnevi Pompejev, II. del	90.00

Št. 26. (L. Andrejev) Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str. broš.	35.00
Št. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35.00
Št. 29. Tarzan sin opic	9

KRATKA DNEVNA ZGODBA

W. JUNOSZA-SZANIAWSKI:

BRAT BRATU

Gospod Gregor je imel že več let sosedu gospoda Tumidajskega, stanujočega v istem nadstropju. Sosed je rad zahajal k njemu bodisi da je hotel prečitati novine, bodisi da je hotel pogledati njegovo življenjsko sliko. Oba sta bila vneto čitatelja in čisto sta se strinjala v svojih nazorih.

Tisega dne je prišel gospod Tumidajski k sosedu samo za hip, kakor je dejal že na pragu, toda izredno resnega obraza.

— Nekaj važnega imam, — je dejal tiho, nekam plašno.

Gospod Gregor ga je radovedno pogledal.

— Vem, da ste diskreten mož in da vam lahko zaupam brez strahu. Glejte, rodnega brata imam, poštenega človeka, v dobrem položaju, toda zadnje čase se ga neprestano drži smola. Verjemite mi, kar strah me obhaja. Nesreča za nesrečo se mu vali na glavo.

— Hm, hm... Kaj poveste, gospod sosed?

— Nedavno so ga okradli: poteni mu je zbolela žena. Teh raznih stroškov in sploh sedanjih težkih časih — skratka, prihajam k vam z zaupno prošnjo, da mi posodite... nikar se ne ustrašite, gospod sosed... torej da mu posodite pet stotakov.

— Joo? Pet stotakov? Toda, dragi gospod, ne razumem vas dobro, saj vašega brata niti ne poznam, se svoj živ dan ga nisem videl... V

dnu duše se mi smili, kar srce me je zbolelo, ko ste mi povedali, kako kruto ga preganja usoda, toda... saj toliko denarja niti nimam.

— Le počasi, dragi moj sosed. Saj ne boste napačno razumeli: saj nočem tega denarja od vas, sam sem si ga preskrbel in takoj vam izročim, če hočete, prosim vas samo kot dobrega prijatelja, zaupno vas prosim, da mi storite uslugo, in posodite mojemu bratu teh pet stotakov takole po vseh pravih pravilih proti menici.

— Jaz? Zakaj pa sami tega ne storite, neposredno? — je vzkliknil gospod Gregor začuden.

— Saj to je tisto, dragi moj sosed, da bratu človek ne more posoditi denarja tako docela varno in gladko, kakor tujemu človeku. Kot receno, moj brat je zelo pošten in dostojen človek, poosebljena poštenost in zanesljivost, toda saj sami veste... rodnemu bratu bi ne plačeval primernih obresti, posojilo bi razumeli preveč od lahke strani...

— In vendar... a jaz, kako naj storim to jaz?

— Potakajte, da povem do konca; gospod sosed, tu je denar, izvolite ga prešteti... Takoj jutri pošljem k vam brata z lastnoročno pisanim priporočilom; tističim tmu že sem, naj vzame menico kar s seboj, pet od sto mesečno bo prav rad plačeval, za prvi mesec vnaprej. Tako se dela splošno med poštenimi ljudmi, a med brati bi to moralo nekoliko kričalo... Izvolite mu

obresti za prvi mesec odtrgati kar od posojila. Nič se ne bojte, sam mu pojasnim, da drugače to ne gre, da vsi posojajo denar tako.

— Torej pet od sto, pravite? In mesečno? Ali ni to mnogo?

— Nikakor ne. Meni plačujejo toliko vsi in še kako radi! In kar srce me boli, ko vidim, kako se ubogi brat trudi, pa ne more nikjer dobiti posojila pod tako solidnimi pogoji. Zakaj bi mu torej ne pomagali iz stiske? Saj sva vendar brata! Na vas sem se pa obrnil v zadevi posredovanja zgolj iz delikatnosti. Saj veste, dragi sosed, da je nerodno bratu posojati denar. Porečeva mu, da je vaš denar, mene pa niti omeniti ni treba... Upam, da mi ne odrečete te prijateljske usluge...

VODITELJ VOHUNSKESLUŽBE

Ko je von Papen postal nemški državni kanceler, je vse ameriško in angleško časopisje, za njim pa tudi časopisje drugih držav začelo trdit, da je za državnega kancelerja v Nemčiji postavljen mož, ki je med vojno bil voditelj nemške špijone. Nikdar se morda ne bo dalo točno ugotoviti vsa resnica, ali je von Papen res zažrešil vse špijonske zločine, ki mu jih sedaj očitajo nasprotniki. Dejstvo je, in to podčrtava tudi voditelj nemških vojaških atašee v Ameriki in da so ga ameriška sodišča do letos imela v evidenci kot človeka, ki ga je po ameriških zakonih treba obsoditi. Šele letos so te akte v glavnem ameriškem državnem pravdnstvu dali "ad acta".

Angleški general Sir George Aston, ki je bil med vojno voditelj angleške tajne poročevalske službe, je objavil podatke, iz katerih sledi, da je bil nemški vojaški ataše von Papen res zapleten v nemško špijonažo. To se skoraj samo po sebi razume, saj je von Papen bil vojaški ataše, čegar glavna naloga je navadno pač "poročevalska služba", kakor se bolj lepo glasil, namesto da bi rekli špijonska ali vohunska služba.

Sir George pripoveduje, da se je ameriška policija aprila meseca 1916 polastila neke oglasne agenture in tam našla blagajno, ki je bila zapечатena z uradnim pečatom nemške vlade. Čeprav je bilo jasno, da so v blagajni shranjene zasebne listine, jo je ameriška policija zaplenila kljub ogroženemu protestu nemškega poslanika grofa Bernsdorfa. Zaplenjene listine so pregledali in na njihovi podlagi ugotovili, kdo povzroča pogoste atentate na razne ameriške naprave.

Pisee trdi, da so isti ljudje bili v zvezi tudi z eksplozijami v ameriški mornarici. Parnik "Birope" so neznanci poskušali zažgati že leta 1915, ja so tedaj požar pravčasno pogasili. Leta 1917 je bil parnik zopet zažgan in je popolnoma zgorel. Dne 10. marca 1916 je iz New Yorka v Maršello priplul angleški parnik "Kirkwood". Ko so ga po prihodu pregledali, so našli na njem 9 velikih bomb. Na neki listini, ki so jo našli v zgoraj omenjeni nemški agenturi, pa so našli zapisane sledeče besede: "Človek, ki je naredil te bombe, je dobil ukor zato, ker ni so eksplodiral. Opravičeval se je s tem, češ, da so to prve, ki jih je naredil in samo za poskušnjo".

Leta 1915 je ameriška policija prijela troje ljudi, katerim so dokazali, da so nevarni zarotniki, ki prebivajo v Združenih državah in katere so obtožili, da so svojim agentom razlagali bombe, s katerimi naj bi bilo uničenih 30 trgovskih ladij. O vseh teh delih so bili najdeni dokazi, kateri dokazujejo, da je v to stvar bil po uradni dolžnosti zapleten tudi von Papen. V zgoraj omenjeni blagajni so našli pismo, naslovljeno na številko "7000", kar je bila

šifra von Papena. V tem pismu je obsežno poročilo o nekaterih atentatih. Še jasneje pa je dokazano Papenovo sodelovanje s tem, ker so v zaplenjeni blagajni našli ček s podpisom von Papena, glaseč se na neko banko v Washingtonu.

Iz drugih dokumentov, ki so jih našli v blagajni, sicer ni razvideti dokazov, da bi bil von Papen zapleten tudi v kake druge atentate pač pa so ti dokumenti dokazali, kdo je pravi početak vseh atentatov: vse niti so vodile v nemško poslanstvo. Dokazano je tudi, da je nemško poslanstvo v Ameriki organiziralo stavke v tovarnah orožja in podpiralo sabotaže. Nemci so se tako zanašali na svoj veliki vpliv med ameriškim prebivalstvom, da je nemški poslanik nekoč izjavil: "Mi Nemci moremo, če ne za vedno, pa vsaj za nekaj mesecev ustaviti in desorganizirati vse delo pri izdelovanju streliva po vseh Združenih državah". Nemški vpliv je bil res velik. Najdeni dokumenti so ameriški vladi dokazali, kako velik del ameriških časnikov je podkupljen od Nemcev.

Vse nemški vpliv in vsa propaganda in vsa poročevalska služba, ki so jo organizirali Nemci, vse se je zrušilo, ko so Američani našli omenjene dokumente. Ameriško javno mnenje je vstalo proti Nemčiji, von Papen je moral zapustiti Ameriko.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnove naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA
Fontana, A. Hocher
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffin
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Butcher
Chicago, Joseph Blush, J. Bevcit, J. Lukanch, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich, J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich

KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND
Steyr, J. Cerne
Kittimiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj

MISSOURI
St. Louis, A. Nabergoj

MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick

NEW YORK
Gowanda, Karl Strlnsha
Little Falls, Frank Masle

OHIO
Barberton, John Balant, Joe H. Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karinger, Jacob Resnik, John Spapnik

OREGON
Eucild, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurše
Niles, Frank Kogovsek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakš
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobec
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerinia
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo. vanček

UTAH
Crafter, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupan
Elk, A. Skerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank P. renchack

WISCONSIN
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Taušelj

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rollic

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom tople priporočamo. Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za čet. leta \$150.

New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

KJER VZH

Medtem, ko evropski državniiki Evropo pomirjajo oziroma skušajo pomiriti na nešteti konferencah, pa Japonci nemoteni "pomirjujejo" Mandžurijo.

Sicer je ta dežela od nekdanje klasične dežele roparjev, ki so nedosežni mojstri v tej stroki in ki ugrabljenega človeka nikoli ne vrnejo za manj kot za par tisoč ameriških dolarjev. Sedaj pa so ti elementi udinjeni znanemu kitajskemu generalu, Ma, ki jih je organiziral v gverilsko vojno proti Japoncem. V odprti bitki Japonci seveda vstane potolčeno, toda ti se razkrope in zopet zbero ter prizadevajo Japoncem, ki jim v pragozlove, močvare in džunglo ne morejo slediti ter so vsak čas izpostavljeni nenadnim napadom v hrbet, ogromne težave. Naj si kdo predstavi, kaj se pravi zasesti deželo, veliko ko Francija, z redkimi prometnimi zvezami, divjo in v mestoma še neokroti kakor centralna Afrika! Pacifikacija severne Mandžurije bo torej gotovo delo, ki bo Japonce prisililo, da vdržejo zasedbeno armado v Mandžuriji najmanj še leto dni, če ne več.

Medtem so se diplomatiki odnosa med Japoncem in Rusijo začela zelo izboljšati. To je pripisati politiki novega šefa japonskega kabineta, bivšega korejskega guvernerja, admirala Saito, ki mu je uspelo, da nekoliko ukroti japonske nacionaliste. To je tem lažje, ker finančna in gospodarska kriza na Japonskem silno narašča in sprito tega militaristom ni težko dopovedati, da mora država varčevati, namesto da se spušča v kakšne pustolovščine. Admiral Saito se tudi dobro zaveda, da da se morejo japonski nameni v Mandžuriji uresničiti le, če Japonska ostane v dobrih odnosih z vsemi velesilami. Velik minus za Japonsko je, da na Francoskem ne vlada več Tardieu, ki je japonski militarizem očitno podpiral. Herriot je te dni povabil k sebi tako ruškega kakor japonskega veleposlanika in ju oba nagovarjal, naj svojima vladama svetujeta miren sporazum glede Mandžurije. Ruska vlada, ki itak ne želi vojne, je k temu tem bolj pripravljena, ker se je japonska diplomacija začela v zadnjem času pogajati s Poljsko za slučaj kakšnega konflikta z Rusijo. Ker novemu šefu franc. vlade Herriotu, ki se odkrito trudi za okrepitev svetovnega miru in bi rad spravil pod streho tudi pakt o nenapadanju med Francijo, Rusijo in Poljsko, kaj takega nikakor ne gre v račun, je opomnil Japonsko, naj v tem pogledu ne gre predaleč, ker bi sicer izgubila simpatije Francije, ki slej ko prej smatra Japonsko za svojo prijateljico. Seveda pa je moral Herriot tudi pritisniti na Rusijo, ker se na drugi strani ne sme zamirati Japoncem, ki imajo ogromen vpliv na vzhodu, kjer ima Francija zelo košljivo točko v svojih indokitskih kolonijah, koder že davno ni vse v redu.

Prišlo je že tako daleč, da je te dni v Tokiju zborovala pod predsedstvom princa Kanina, ki je šef japonskega generalnega

Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Zust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Arh. J. Pogacar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steeleton, A. Hren
Unky Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovar
Willock, J. Peternei

UTAH
Helper, Fr. Krebe

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in J. Koren
Sheboygan, Leo Majcen

WEST ALLIS
Frank Skok

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rollic

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom tople priporočamo. Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za čet. leta \$150.

New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

blizanje med Japoncem in Rusijo. Kdo bi si to mislil! Na tem zborovanju je sovjetski poslanik v Tokiju, tovariš Trojanovski, ki je še pred par meseci smatral vojno med obema dežavama za neizogibno, izjavil, da ima Rusija največji interes na ohranitvi miru na Daljnem vzhodu in princ Kanin je odgovoril, da se politični cilji Rusije popolnoma skladajo z mirovno politiko japonskega cesarstva. Sam Bog vedi, kaj to pomeni! In kaj pomeni to, da rusko železniško-gradnišvo zapuša Harbin in odnasa s seboj v Rusijo najboljše železniški material "Chinese Eastern Railway"?

Poslabšali so se pa zato odnosi med Japoncem in Anglijo. Razume se, da je spor zaradi denarja, ker idealnih motivov v zunanji politiki ne pozna ne belo ne rmenno pleme. Stvar pa je tale: Carine se v Mandžuriji pobirajo v pristanišču Dajren, ki je sicer pod japonsko upravo, carine pa se vseno pobirajo od kitajskega generalnega carinskega inspektorja, kakor to določa pogodba Japonske s Kitajem. Ta pogodba pa se zelo tiče tako Velike Britanije

FLAMSKI MRLIČI VOJSKI Z NEMCI

Vohun je navadno najpodlejšje početje po prepričanju vseh poštenih ljudi. Že v navadnem življenju ljudstvo z gnevom obsoja delovanje vsakega denuncijanta, kar v bistvu ni drugega ko vohunstvo. Tudi Angleži imajo o denuncijantih tako mnenje. Namiral Saito se tudi dobro zaveda, da da se morejo japonski nameni v Mandžuriji uresničiti le, če Japonska ostane v dobrih odnosih z vsemi velesilami. Velik minus za Japonsko je, da na Francoskem ne vlada več Tardieu, ki je japonski militarizem očitno podpiral. Herriot je te dni povabil k sebi tako ruškega kakor japonskega veleposlanika in ju oba nagovarjal, naj svojima vladama svetujeta miren sporazum glede Mandžurije. Ruska vlada, ki itak ne želi vojne, je k temu tem bolj pripravljena, ker se je japonska diplomacija začela v zadnjem času pogajati s Poljsko za slučaj kakšnega konflikta z Rusijo. Ker novemu šefu franc. vlade Herriotu, ki se odkrito trudi za okrepitev svetovnega miru in bi rad spravil pod streho tudi pakt o nenapadanju med Francijo, Rusijo in Poljsko, kaj takega nikakor ne gre v račun, je opomnil Japonsko, naj v tem pogledu ne gre predaleč, ker bi sicer izgubila simpatije Francije, ki slej ko prej smatra Japonsko za svojo prijateljico. Seveda pa je moral Herriot tudi pritisniti na Rusijo, ker se na drugi strani ne sme zamirati Japoncem, ki imajo ogromen vpliv na vzhodu, kjer ima Francija zelo košljivo točko v svojih indokitskih kolonijah, koder že davno ni vse v redu.

Prišlo je že tako daleč, da je te dni v Tokiju zborovala pod predsedstvom princa Kanina, ki je šef japonskega generalnega

Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Zust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Arh. J. Pogacar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steeleton, A. Hren
Unky Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovar
Willock, J. Peternei

UTAH
Helper, Fr. Krebe

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in J. Koren
Sheboygan, Leo Majcen

WEST ALLIS
Frank Skok

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rollic

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom tople priporočamo. Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za čet. leta \$150.

New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

kakor tudi drugih evropskih velesil in Amerike, ker mandžurske carine tvorijo znaten del kitajskih carinskih dohodkov sploh, od katerih ne živi samo vlada v Nankingu, ampak imajo od njih svoj delež tudi velelele, katerim je del teh carin zastavljen za odplačilo ogromnih kitajskih dolgov. Razumljivo pa je, da sedaj mandžurske carine smatra kot sebi pripadajoče tako zvana neodvisna mandžurska vlada v Čančunu, ki rabi veliko denarja. Če bi Japonska mandžursko vlado (ki je itak samo igrača v njenih rokah) tudi formalno priznala, bi se Japonska na ta enostaven način iznebila obveznosti, ki sledijo iz njene pogodbe o mandžurskih carinah s Kitajsko, in carine bi pobiral "mandžurski" generalni inspektor. Proti tej nameri, ki jo sedaj premišlujejo v Tokiju, pa je energično vstala Anglija in diplomatični svet je radoveden, kako se bo ta afera poravnala.

Največji "spektakel" pa bo zopet jeseni, ko bo izročila Lyttonova komisija Ligi narodov svoje poročilo o Mandžuriji, ki ga sestavljajo gospodje sedaj v Pekingu, kjer uživajo gostoljubnost multibilijardnega Čansuljana. Japonci se že sedaj zaganjajo vanje. Slabo znamenje.

orientalis.

Neki družini v Antverpnu je umrl oče. Jokajoče ženske so stale okrog mrtvaškega odra. Prišel je nemški zdravnik, da preišče krsto, toda žalost sorodnikov ga je tako pretresla, da je mrlič naglo pregledal, se postavil in odšel, da ne bi motil. Krsto so zabili in hoteli odnesti. Medtem so prišli nenkrat častniki nemške poročevalske službe, zapodili sorodnike iz sobe, zaklenili vrata in odprli krsto. Iz nje so vzeli mrliča te začeli krsto razbijati na drobne kosce. Preiskavali so, ali nima krsta dvojnega dna ali ni morda kje v notranjosti skrit kosček papirja z važnim poročilom za sovrznika. Niti s povečalnim steklom niso ničesar našli. Nato so slekli mrliča in ga preiskovali — ni! Slednjič so mrliču odprli usta in globoko v grlu so Nemci našli podolgasto ozko skatljico. V njej so bila tajna poročila.

Vso družino so takoj zaprli. Drugi teden je bilo v Antverpnu ustreljenih šest Flamcev. Flamski mrlič pa niso smeli več čez mejo.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nesreče ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolnišniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah z 8 člani. Pristopnina prosta. — Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbanič, Ely, Minn.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASNO PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

ČIN GOSPODA PIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

36

(Nadaljevanje.)

Sedeli so v iluzini sobi še četrte ure, predno je vsako odšel k popoldanskemu počitku.

Spretno je Ilza napeljala pogovor na točko, katero je Pija pričakovala s trepetajočim srcem.

Gospa Hrstnikova se je zahvalila za gostoljubnost, ki so jo izkazali Piji. Pija ji vedno pisala tako vesela pisma, da sta se mati in brat še skoro bala, da se bo preveč razvadila, da se v priprostem materinem stanovanju ne bo več čutila domače in da ji tudi delo ne bo več ugajalo.

Toda Pija ji v tem ugovarja. — O, mama, tako sem ti hvaležna, tako zelo hvaležna. — in poboža materino roko.

Smehljajočega obraza povzame gospa Ilza besedo.

— Delo na lastni bilbi bo Piji delalo veliko veselje — in na to mora sedaj misliti.

Vsa rdeča v obraz povese Pija oči in njeno dihanje je bilo močnejše.

— Kako to? Pija, povej mi. — Gospa Hedvika pogleda radovedno. — Oprostite gospa Barbičeva, ako vas moram prositi, da mi poveste, kaj pomenijo te vaše besede.

— Ako bi vsako stvar tako rada naredila! Da, draga gospa, Pija se vam mora izpovedati: včeraj se je zaročila in vas bo prosila za vaše privolenje. Danes popoldne pride njen izvoljenec, da se vam predstavi in vas prosi za Pijino roko.

— Pija!

Gospa Hedvika začudeno gleda hčer, ki je položila žareči obraz na njeno ramo.

— Pija, tako naglo? — Kot bolest so zvenele te besede iz ust gospe Hedvike.

— Da, milostljiva gospa, bila je ljubezen na prvi pogled, o kateri pojo pesniki. — pravi Lili naglo. — Z nekim svojim prijateljem je obiskal v trgovskih zadevah mojega očeta, je videl Pijo, se v njo zaljubil in njegov prijatelj je moral sam odpotovati.

— Pija bo prišla v najbolj ugodne razmere, velika industrija, rešeni boste vseh skrbi za njeno bodočnost, gospa Hrstnikova, — pripoveduje gospa Ilza. — In poleg tega je Pijim izvoljenec zelo prikupljiv, plemenit mož, vsestransko izobražen in tudi umetniško, posebno glasbeno nadarjen, ne tedaj suhoparen trgovec. Kjer koli bi potkal, povsod bi bil z velikim veseljem sprejet.

— Tako tudi pri nas! — pripomni Lili in Pija se bolj zardi.

Gospa Hedvika je bila zelo začudena nad vsem, kar je slišala. Pija, ta bočica Pija, se tako naglo mogla odločiti za takega možkega?

Bolesten čut jo obide, da bo ta nežni ljubljani otrok samo še na pol njen.

Moralna je biti pač med obema velika ljubezen, katere je malo-liko deležen. Ginjena boža Pijin obraz, ki je bil moker od solz.

Tesnejše se oklene matere.

— Da, mama, prišla je sreča, nenadoma in z vso silo, — ji šepetaje. — Ti moja draga mati!

— Naj ti to srečo ohrani Bog in moj blagoslov, Pija!

Polna gibanosti poljubi gospa Hedvika Pijo na čelo.

— In zdaj te bom morala tako naglo pustiti iti!

Gospa Barbičeva se oddahne; dobro je vse pripravila — toda najtežje je moralo še priti — vprašanje po imenu, po družini.

Kar bi bili sicer povedali z veseljem, so ji boječje zamolčali.

— Popolnoma sem zmedena od presenečenja, da je Pija tako naglo postala nevesta — kar ne morem razumeti, — pravi gospa Hedvika gospej Ilzi. — Toda zadovoljna in srečna bom, ako je temu vse tako, kot ste mi povedali.

— Da, je tako, milostljiva gospa; moj mož je o tem zelo dobro poučen. Piji je treba čestitati. Zadelo je v resnici prvi dobiček! — pravi gospa Ilza.

— Svojim da Gospod v spanju, — se šali Lili.

— Lili, ali ne moreš nekoliko mirovati s svojim jezikom?

— Ako bi morala, mati, bi bila bolna. Zato moraš biti zadovoljna, kakoršna sem, — se smeje Lili. — Pija me pozna. Toda gospoda, toliko govorimo in pozabimo na popoldansko spanje. Milostljiva gospa, — se obrne h gospej Hedviki, — od vožnje ste gotovo utrujeni in mama, tvoje oči so že tudi majhne.

Lili je skušala gospo Hedviko odvrti od pogovora in se izogniti njenemu vprašanju po Pijinem zaročencu.

Toda ni se ji posrečilo.

Gospa Hedvika pravi smehljaje:

— Ker ste mi sedaj že toliko povedali, ste pozabili na poglavitno stvar. Kako se piše Pijim zaročence in kje stanuje?

— O, da, mati, — pravi naglo Pija, — stanuje na Jesenicah, kjer vodi tovarno svojega strica. Volbenk Ribič je njegovo im.

Z utripajočim srcem ste poslušali, gospa Ilza in Lili Pijine besede in v bojazni se ozrete na gospo Hedviko, katere obraz se pri teh besedah nenadoma izpremeni. Hladne in nasprotujoče so bile prej tako prijazne poteze njenega obraza.

— Kaj praviš, Pija?

— Volbenk Ribič, mama.

— Tako, Volbenk Ribič — in ime strica?

— Oprosti, mama, po tem se nisem vprašala Volbenka. Gospa Hedvika se obrne h gospej Barbičevi.

— Ali vam je mogoče poznano ime Volbenkovaga strica?

— Piše se Jurij Loučar, svetnik Jurij Loučar.

Nekam čudno so zvenele te besede, polne skrbi in bojazni. Gospa Hedvika kima pred se.

— Mislija sem si to!

— Kaj ne, milostljiva: Pija Ribič se lepo sliši! — naglo pripomni Lili.

— Ne, gospica Barbičeva, oba imena nimata prijetnega glasu, — odgovori trdo.

— Zakaj ne? — vpraša Lili. — Seveda lepše bi bilo slišati Pija pl. Ribič.

— Mama, ne razumem te, — dahne Pija boječje, ko vidi, tako izpremenjeno mater. Naenkrat je izginila iz njenega obraza vsa meh koba, dobrotu in ljubeznjivost in nanj je legla velika resnoba.

— Pija, ali nisi slišala, da je gospa Barbičeva imenovala Jurija Loučarja? Saj veš, kdo je ta Jurij Loučar in kaj nam je napravil!

— S strahom se Pija zave.

— Mama!

Da, vedela in še predobro.

— Glej, Pija, Volbenk Ribič, katerega si si izbrala, je njegov nečak. Gotovo ti bo razumljivo, ako ti pravim, da s to družino ne moremo imeti nikakega opravka.

— Toda Volbenk ne more nič za to, mama.

— Vacono, Pija — in gospa Hedvika odkima z glavo.

— Draga gospa, gospod Ribič kar najostreje obsoja postopanje svojega strica, — pravi gospa Ilza pomirjevalno.

— O, ali to veste?

— Da, draga gospa, od včeraj. Gospod Ribič mi je takoj nato, ko se je zaročil s Pijo, povedal o oni nesrečni zadevi, o kateri pa smo že prej vedeli, samo tega nismo vedeli, da je gospod Ribič Loučarjev nečak.

— Da, edini sin je njegove sestre, — pripomni gospa Hedvika.

— Milostljiva gospa, ali ne mislite, da bi bila najboljša rešitev Pijina zaročnik —

— Na, izključeno, gospa Barbič! Dovoliti ne morem Pija mora to izpredeti in bo tudi izpredela, da je nemogoče se omožiti v družino, ki nam je prizadela tako krivico.

— Toda Volbenk vendar ni bil, mama Mogoče še sam ne ve, da smo mi.

— Ve, dobro ve. Tvoje ime in vse. Zato je bila velika krivica od njegove strani, da se ti je sploh približal.

— Toda, milostljiva gospa; že zdavnaj se je zaljubil v Pijo, ko še niti ni vedel, kdo je; niti ni vedel, če živi. Njeno sliko je videl!

— vzklিকে Lili prenašlo, toda takoj preneha, ko jo je gospa Ilza svariče pogledala. Toda bilo je prepozno.

Gospa Hedvika vpraša začudeno: — Kako to? Saj je to nemogoče!

Ko ji Lili nemalo v zadregi odgovarja, postane gospa Hedvika bolj poizvedljiva in jo natančneje izprašuje. Lili skuša kolikor mogoče natančno pojasniti, pri tem je hotela kar najbolj mogoče zakrivati Lorbarja.

Gospa Hedvika je vse takoj razumela. Bila je zelo razburjena.

— Zopet razočaranje po človeku, kateremu kdo zaupa! In vendar, koliko zaupanje smo imeli v Lorbarja — in je nam sedaj to naredil — da je natihiem napravil še eno sliko — in nato s tvojo sliko na starinski trg

(Dalje prihodnjic.)

SVET ZA EKVATORJEM

Na nešteti otokih in otokih mirajočega plemena, je dostikrat Južnega morja vlada — deloma proti vsem geografskim pravilom — bavijo dekleta in žene n. pr. dobrih let s tem, da "ženi" vanilijeve cvetice, moške pa nosijo na stopnj nad ničlo, kakor ogromna centralna kurjava na kopno zemljo. Temu primerno je življenje domačinov povsem drugačno neko naše. Belokožec si ustvarja seveda tudi tu svojo malo Evropo in se zadovolji celo z njeno karikaturo, zato se je s svojim oblačilom zelo slabo prilagodil na ondoto vreme, ki sestoji v glavnem iz mešanice zlatih ur in v paro spremenjenih deževnih naličev. Očesan pa nosi še vedno hladno travnatno krilo svojih očetov, ki ga ščiti istočasno pred vročino in moskiti. Na Tahitiu je ta "hula-hula" čisto mično barvan, v Melanezi pa si je ohranil svojo naravno, rjavo ali srebrno belo barvo. Seveda pa si mnogo domačinov pod evropskim vplivom zakriva svoje gornje telo še v katur, in umazane bluze, ki jim pripisujejo poznavalci porast tuberkuloze med Oceanici.

S travnatega oblačila in s kokosovo mastjo namazanih teles izgine namreč kmalu vsaka sled naličev, evropske tkanine pa ostanejo dolgo vlažne in mrzle. Vsakdo pa ve, da je v tropih neizbežna posledica mokrih oblačil mrzlica in bolezen — toda sugestija kričeče pisanih suken je prevelika, da bi se je otočani ubranili in tako izumirajo rodovi, ki so tisočletja živeli v zdravju in moči. Večina rodov ne šteje več nego sto oseb, so pa celo takšni, ki jih ni niti za tucat članov. A vendar govore še ti rodovi svoj lastni jezik, ki ga sosedi čisto ne razumejo.

To, kar počenja to ostanki izu-

mirajočega plemena, je dostikrat tudi najbolj čudna zmes Evrope in Oceanije. Na Tahitiem otoku se bavijo dekleta in žene n. pr. dobrih let s tem, da "ženi" vanilijeve cvetice, moške pa nosijo na stopnj nad ničlo, kakor ogromna centralna kurjava na kopno zemljo. Stvar z vanilijevimi cvetci je v ostalem zelo zanimiva. Čeprav prospevanja vanilija v tahitskih gorskih gozdovih izvrstno, ni tam samorodna rastlina, temveč so jo presadili tja iz Južne Amerike in Mehike. Ker pa niso presadili z njo tudi žuželke, ki vrši v domovini opravevanje, morajo ljudje prevzeti to delo sami, to je s slamicami, s katerimi prenašajo cvetni prah cvetlice v cvetlico.

To je naporno in dolgočasno delo, ki ga zamorejo le spretni in potrpežljivi roke domačinov in brez teh rok bi se Tahiti ne mogel balovati v svet.

Te roke so še drugače spretni, kar kaže iz najpreprostejših stvari, kakor iz školjk, kokosovih orehov in palmških listov izdelano orodje, orožje in posodje domačinov. Tem stvarim zob časa skoraj ne more do živga, tako dobro so narejene, pri tem pa se očituje v vsaki malenkosti, v obliki, ornamentiki in barvi zelo živ in močan umetniški tvorilni talent otoških ljudstev.

Zanimivo je gledati otočane, kadar tira ujetega morskega raka domov. Ko ga je ulovil, mu je najprvo zvezel nevarne škripe, nato ga je privezal na vrvice in tako ga vleče kakor jagnje v klavnico s seboj — samo da ta jagnjeta niso prav nič pohlevna in da se upirajo temu ravnanju na vso moč. Ker gre običajno za velike rake tiste vrste,

ki ropajo po kokosovih drevesih, ni posebno lahko jih obvladati.

Mnogo sporov nastane med evropskimi oblastniki in domačini zaradi tega, ker prvi ne upoštevajo "svarilnih desk", s katerimi hočejo drugi ščititi svoja polja in svojo last pred nepovabljenimi obiski. "Svarilne deske" so enostavno velike hiše tritonskih školjk, ki jih domačini občasno na svoje palme in drugod v znamenje, da je zemlja tu naokrog "tabu", to je za vsakega tujca nepristopna. Beli žandarji teh znamenj nočejo opaziti ali jih pa res ne razumejo in tako se mnogokrat zgodi, da jih na prepovedanih tleh doleti strupena puščica iz goščave ali udarec od zadaj s strašnim "raztreščevalcem glav", z batom, ki je domačinom najobičajnejše orožje. V ostalem pa se ti zelo pazi, da ne zaidejo v nepotrebne spore z "belo kulturo", kajti izkušnje s takšnimi spori v prejšnjih časih so bile zanje zelo žalostne in so jim pokazale, da bela kultura z barvastimi ljudstvi ne pozna nikoli šale.

NAPOLEONOV SLON V BUDIMPEŠTI

Budimpeštanski zoološki vrt praznuje te dni 20 letnico svojega obstoja. V resnici je pa starejši. Jubilej se nanaša samo na zoološki vrt v sedanjem obsegu. Prvotni zoološki vrt v Budimpešti je bil zasebna last, dokler ga ni kupilo mesto. Mestna občina ga je razširila in izpopolnila tako, da spada sedaj med najznamenitejše zoološke vrtove v Evropi. Pri letošnjem jubileju je bil junak dneva ogromni slon, ki je največji med desetimi brati v zoološkem vrtu. Slon se imenuje Siam. Star je nad 150 let in je ljubljene vseh otrok. V Budimpešto je prišel po čudnih potih.

Slona je dobil v dar Napoleon Bonaparte in pripeljal ga je iz Egipta v Pariz. Slon je bil pa zelo bojevit in v Parizu je usmrtil več ljudi. Napoleon se ga je spretno odklinal s tem, da ga je podaril svojemu tistu, cesarju Francu. Tako je prišel slon v Schoenbrunn, kjer je pa tudi usmrtil dva človeka. — Slednjič je prišel v zoološki vrt v Budimpešti, kjer je pa doslej usmrtil samo enega čuvaja. Na prvi pogled je slon mirna in majestetska žival. Z rilcem pobira denar in nautčen je tako, da vinarjev in krajerjev sploh ne sprejema. Pač se pa za groš prikloni, če pa dobi dva groša, se spusti na kolena prednjih nog, da se derovalcu zahvali. Za nabrani denar si sam kupuje preste.

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnine, dopise, vprašanja itd pošljite na naslov:

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospele na pravi naslov.

Rojaki, vpoštevajte to! S tem boste preprečili marsikatero zmedo in zakasnitev

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

1. Julija:
Augustus v Genova
Olympic v Cherbourg
Europa v Cherbourg in Bremen
Leviathan v Cherbourg
Westernland v Havre
Deutschland v Cherbourg in Hamburg

2. Julija:
Rotterdam v Boulogne sur Mer

5. Julija:
Cleveland v Cherbourg in Hamburg

6. Julija:
President Harding v Cherbourg

7. Julija:
Saturnia v Trst
Berengaria v Cherbourg in Hamburg
New York v Cherbourg in Hamburg
Dresden v Cherbourg in Bremen

8. Julija:
Majestic v Cherbourg
Lapland v Havre

9. Julija:
De France v Havre
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Vendém v Boulogne sur Mer

12. Julija:
Rochambeau v Vigo in Havre

14. Julija:
Albert Ballin v Cherbourg in Hamburg
Berlin v Cherbourg in Bremen

16. Julija:
Aquitania v Cherbourg
Homerie v Cherbourg
Lafayette v Havre
France v Havre
Columbus v Cherbourg in Bremen
Milwaukee v Boulogne sur Mer
Conte Biancamano v Genova

19. Julija:
Leviathan v Cherbourg
Europa v Cherbourg in v Bremen
Champlain v Havre

20. Julija:
Pres. Roosevelt v Cherbourg

21. Julija:
Olympic v Cherbourg
Hamburg v Cherbourg in Hamburg
Stuttgart v Cherbourg in Bremen

22. Julija:
Roma v Genova
Paris v Havre
Belgenland v Havre

23. Julija:
Berengaria v Cherbourg
Vendém v Boulogne sur Mer

28. Julija:
Majestic v Cherbourg
DeGrasse v Havre
Deutschland v Cherbourg in Hamburg
Bremen v Cherbourg in v Bremen

29. Julija:
Conte Grande v Genova
Westernland v Havre

30. Julija:
De France v Havre
St. Louis v Cherbourg in Hamburg
Rotterdam v Boulogne sur Mer

3. avgusta:
Vulcania v Trst
Mauretania v Cherbourg
Pres. Harding v Cherbourg in Hamburg

4. avgusta:
New York v Cherbourg in Hamburg

5. avgusta:
Homerie v Cherbourg
Lapland v Havre

6. avgusta:
Europa v Cherbourg in v Bremen
Lafayette v Havre
Vendém v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

9. avgusta:
Leviathan v Cherbourg

11. avgusta:
Aquitania v Cherbourg
Albert Ballin v Cherbourg in v Hamburg
Dresden v Cherbourg in v Bremen

12. avgusta:
Paris v Havre
Roma v Genova
Pennland v Havre

13. avgusta:
Augustus v Genova
Minnetonka v Cherbourg
Statenland v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

15. avgusta:
Cleveland v Cherbourg in Hamburg

17. avgusta:
Rochambeau v Havre
Pres. Roosevelt v Cherbourg in v Hamburg

13. avgusta:
Berengaria v Cherbourg
Berlin v Bremen
Hamburg v Cherbourg in Hamburg

19. avgusta:
Majestic v Cherbourg
Belgenland v Havre

20. avgusta:
SATURNIA v TRST
Milwaukee v Cherbourg in Hamburg
Vendém v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

21. avgusta:
Columbus v Cherbourg in v Bremen

24. avgusta:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

26. avgusta:
Conte Biancamano v Genova
Homerie v Cherbourg in v Havre
Westernland v Havre

27. avgusta:
De France v Havre
De Grasse v Havre
Minnewaska v Cherbourg
Rotterdam v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

30. avgusta:
Leviathan v Cherbourg
Lafayette v Havre
Pres. Harding v Cherbourg in v Hamburg

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genova